

Utkast til forskrift om endring av forskrift om bekjempelse av dyresjukdommer og andre forskrifter om dyrehelse

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet (dato) med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) §§ 3, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 19, 29 og 33, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 17, § 18 og § 24.

EØS-henvisning: EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 92/118/EØF, direktiv 2001/82/EF og direktiv 2003/85/EF)

Forskrifta § (xx) er meldt til EFTAs overvåkingsorgan i henhold til kravene i lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler (EØS-høringsloven) og vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF).

I

I forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om bekjempelse av dyresjukdommer skal det gjøres følgende endringer:

Forskriftas tittel skal lyde:

Forskrift om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr (dyrehelseforskrifta)

Hjemmelsavsnittet skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 27. juni 2002 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 3, § 6, § 7, § 8, § 12, § 13, § 14, § 15, § 19, § 29 og § 33, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 17.

EØS-henvisninga skal lyde:

EØS-henvisning: EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 80/217/EØF, direktiv 92/35/EØF, direktiv 92/40/EØF, direktiv 92/66/EØF, direktiv 92/118/EØF, direktiv 92/119/EØF, direktiv 2001/82/EF og direktiv 2003/85/EF)

Kapitla I, II, III, IV, V og VI skal lyde:

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Forskrifta skal fremme god dyrehelse og bidra til god folkehelse og dyrevelferd ved å regulere hvordan sjukdommer hos dyr skal forebygges, kontrolleres, begrenses og utryddes.

§ 2 Virkeområde

Forskrifta gjelder tiltak mot sjukdom hos pattedyr, herunder sjøpattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler. Forskrifta gjelder også tiltak mot at smittestoffer overføres mellom slike dyr og mellom slike dyr og mennesker.

Forskrifta gjelder på norsk land- og sjøterritorium, norske luft- og sjøfartøyer, innretninger på norsk kontinentalsokkel og Svalbard.

§ 3 Definisjoner

I denne forskrifta menes med

- a) «A-, B- og C-sjukdommer»: inndeling av sjukdommer [i vedleggene til](#) forskrift 19. desember 2014 nr. 1841 om varsel og melding om sjukdom hos dyr
- b) «besetning»: [gruppe med dyr som utgjør en smittemessig enhet](#)
- c) «besøksgård»: dyrehold som har som hovedformål å vise fram husdyr til publikum
- d) «dyreansamling»: enhver organisert samling av dyr fra forskjellige besetninger, herunder utstillinger, kåringssjå, stevner, markeder, konkurranser og totalisatorløp. Unntatt er sirkus, dyreparker, besøksgårder, oppsamlingssentraler og fellesbeiter inkludert samlekever.
- e) «dyrehold»: samlingssted, bedrift, lokale, husholdning eller lignende hvor dyr befinner seg midlertidig eller permanent. Et dyrehold kan [bestå av](#) flere besetninger [på samme eller på ulike geografiske steder](#)
- f) «dyreholder»: fysisk eller juridisk person som eier dyr, og fysisk person som eventuelt representerer dyreeieren i den daglige drifta av dyreholdet.
- g) «fjørfe»: høns, kalkuner, gjess, ender, rapphøns, vaktler, fasaner, perlehøns, duer og strutsefugler som oppdrettes eller holdes i fangenskap [for å brukes i avl, produsere kjøtt eller konsumegg eller til å settes ut som vilt.](#)
- h) «hjort»: dyr av underartene *Cervus elaphus atlanticus* og *Cervus dama dama*.
- i) «husdyr»: domestiserte pattedyr og fjørfe
- j) «kameldyr»: [alpakka](#), kameler, lamaer og andre dyr av familien *Camelidae*
- k) «klauvdyr»: drøvtyggere, svin og kameldyr
- l) «livdyr»: dyr som omsettes eller transporteres med tanke på at det skal leve videre
- m) «livdyrsamarbeid»: avtale mellom [inntil 4 småfe](#)holdere som innebærer at dyr systematisk flyttes mellom besetninger eller deltar på felleseter hvor dyra melkes
- n) «nasjonal oppsamlingssentral»: lokaler hvor livdyr som kommer fra ulike besetninger og er under transport innenlands, samles slik at de danner midlertidige partier av dyr
- o) «næringsretta dyrehold»: hold av storfe, sau, geit, svin, oppdrettshjort, pelsdyr og fjørfe med kommersiell aktivitet og alt hold av kameldyr. Begrepet omfatter ikke dyreansamlinger, dyreparker, sirkus og besøksgårder.
- p) «patogener»: enhver konsentrasjon eller kultur av organismer eller av derivater, som forekommer enten alene eller gjendanna, av en slik konsentrasjon eller av en slik kultur av organismer, og som kan framkalle sjukdom hos dyr, herunder alle modifiserte derivater av slike organismer, som kan bære eller overføre animalske patogener. Begrepet omfatter ikke godkjente veterinærimmunologiske legemidler.
- q) «sjukdom»: tilfeller hvor dyr viser tegn på svekka helsetilstand eller hvor prøver fra dyr viser forekomst av smittestoffer eller andre agens som kan føre til svekka helsetilstand for dyr eller mennesker
- r) «småfe»: sau av slekta *Ovis spp.* og geit av slekta *Caprae spp.*
- s) «storfe»: dyr av slekta *Bos spp.*, vannbøffel av arten *Bubalus bubalus* og bison av arten *Bison bison*
- t) «svin»: dyr av familien *Suidae*
- u) «TSE»: fellesbetegnelse for kugalskap, skrapesjuka, skrantesjuka og andre sjukdommer som skyldes overførbare (transmissible) spongiforme encefalopater hos dyr
- v) «åpen gård»: næringsretta dyrehold som er midlertidig åpent for publikum

Kapittel II. Generelle forebyggende tiltak

§ 4 Håndtering og behandling av sjuke dyr

Dyreholderen skal sikre at sjuke dyr tas hånd om og får forsvarlig behandling for å hindre smittespredning til andre dyr eller til mennesker. Hvis det er nødvendig, skal dyreholderen kontakte en veterinær.

§ 5 Hygiene

[Varmt og kaldt vann skal være tilgjengelig i dyreholdet. Det skal være mulig å reingjøre hender, støvler, overtrekkstøy og utstyr.](#)

Utstyr, innredning og andre gjenstander som kan spre smitte, skal være- tilstrekkelig reingjort og om nødvendig desinfisert- før de blir tatt inn i dyreholdet.

Personer som har besøkt dyrehold med klauvdyr eller fjørfe i utlandet, kan ikke besøke dyrehold med ~~henholdsvis~~-klauvdyr eller fjørfe før det har gått 48 timer etter besøket i dyreholdet.

§ 6 Særskilte hygienekrav i næringsretta dyrehold

For å ~~motvirke smitteoverføring~~forebygge smitte skal næringsretta dyrehold ha ~~hensiktsmessig plassering av~~-de følgende innretningene hensiktsmessig plassert:

- et sted som er delt i tydelige soner der personer kan sluses inn og ut av besetninga. I denne smitteslusa skal personer reingjøre hender og medbragt utstyr, skifte fottøy og klær eller ta på overtrekkstøy. Om nødvendig skal både personer og utstyr desinfiseres. Hvilke personer som skal bruke smitteslusa, skal framgå av smittevernplanen etter § 8.
- ei særskilt dør eller en port som ~~bare~~-brukes til å laste dyr inn eller ut. Kravet gjelder ikke for pelsdyr eller for besetninger i driftsbygninger eller anlegg som ble bygget før (ikrafttredelsesdatoen), og som ikke har blitt vesentlig ombygget siden (ikrafttredelsesdatoen).
- ei dør eller ei anna innretning som bare brukes til å levere tankmelk fra bruk med melkeproduksjon-av tankbilsjåførere som henter melk.

Inngangen til ~~dyras tilholdsrombygninger med dyr~~ skal være merka med oppslag om at det bare er adgang hvis dyreholderen tillater det.

Dyreholderen må sørge for at dyretransportører som må inn i et tilholdsrom for å hente dyr, skal ha reint og ved behov desinfisert fottøy og overtrekkstøy. Hvis besetningas fottøy og overtrekkstøy benyttes, må dette vaskes og ved behov desinfiseres etter bruk.

Materiala og innredninga i tilholdsrommet for dyra, smitteslusa og fôrlageret skal kunne reingjøres. Romma skal holdes ryddige og reine og desinfiseres ved behov. Romma skal også så langt det er mulig, være sikra mot gnagere og ville fugler. Fôr skal oppbevares hygienisk forsvarlig.

Toaletter skal ikke ha avløp til eller tømmes i gjødsellageret. Dette gjelder ikke toaletter som er installert før (ikrafttredelsesdatoen).

§ 7 Kunnskap om dyrehelse

Dyreholdere i næringsretta dyrehold skal ha oppdaterte kunnskaper om

- sjukdommer hos dyr
- sjukdommer som kan overføres mellom dyr og mennesker
- forebyggende tiltak mot smitteoverføring og resistensutvikling
- sammenhengen mellom dyrehelse, dyrevelferd og folkehelse.

Dyreholdere i næringsretta dyrehold skal ha gjennomført et kurs i dyrehelse. Nye dyreholdere skal ha gjennomført kurset i løpet av det første året som dyreholder. Kurset skal være godkjent av Mattilsynet.

Kravet om kurs gjelder ikke dyreholdere som kan dokumentere kompetanse i dyrehelse på agronomnivå eller høyere.

§ 8 Rutiner for smittevern

Dyreholdere i næringsretta dyrehold skal ha rutiner som sikrer godt smittevern.

Rutinene skal beskrives i en skriftlig smittevernplan. Den skal inneholde en plantegning over dyre- og persontrafikken, være tilpassa hvert enkelt dyrehold og omfatte hele driftsopplegget. Smittevernplanen skal blant annet beskrive hvordan

- dyr tas inn og ut av dyreholdet, inkludert til og fra beite
- god dyrehelse sikres ved livdyrkjøp, inkludert mulighet for å oppstalle dyra separat
- ~~melka~~melk og egg leveres
- mulig smitte fra egen og innleid arbeidskraft hindres
- persontrafikken inn og ut av dyreholdet foregår, med særlige krav til veterinærer og andre som er tilknyttta eller i mulig kontakt med andre dyrehold
- kadaver, gjødsel og avfall håndteres og hentes

- g) fôrhygiene, [vanningsanlegg, strø, redskap og utstyr](#) sikres
- h) desinfeksjonsmiddel er tilgjengelig
- i) [risikoen for å spre smitte ved krysstrafikk mellom dyr, mennesker og kjøretøy i nærheten av tilholdsrom for dyr kan reduseres.](#)

Dyreholderen skal sikre at alle som arbeider i dyreholdet, kjenner og følger smittevernplanen. Den skal oppdateres årlig og legges fram når Mattilsynet ber om det.

§ 9 Helseopplysninger

I næringsretta dyrehold skal dyreholderen sikre at det føres oppdatert journal med nødvendige individuelle [og kollektive](#) helseopplysninger om

- a) sjukdommer og skader hos dyra og ~~årsaken til sjukdommene og skadene~~ [mulige årsaker](#)
- b) behandlingen av sjukdommer og skader hos dyra

~~når og hvorfor veterinærer har blitt kontakta og besøkt dyreholdet~~

~~d)c) det forebyggende helsearbeidet i dyreholdet~~

~~e)d) døde dyr og [mulige dødsårsaker](#) ~~eren til dødsfalla hvis den er kjent~~~~

~~f)e) avlaving av dyr og årsaken til avlavinga.~~

Dokumentasjonen skal være tilgjengelig i minst 5 år etter at dyret døde. Når dyr flyttes til andre dyrehold, skal helseopplysningene følge dyra. Kopi skal oppbevares i avsenderbesetninga i 5 år.

Dyreholderen skal legge fram ~~de skriftlige rutinene og~~ dokumentasjonen hvis Mattilsynet ber om den.

Denne paragrafen gjelder også kommersielt hold med tamrein og kanin. Paragrafen gjelder ikke for pelsdyr.

§ 10 Dyreansamlinger og åpne gårder

Dyreansamlinger og [framvisning i](#) åpne gårder skal gjennomføres på en måte som i størst mulig grad hindrer smitteoverføring.

Den ansvarlige for dyreansamlinger og åpne gårder skal sende ei melding til Mattilsynet om arrangementet seinest 7 dager i forveien. Meldinga skal inneholde nødvendige opplysninger om

- a) stedet, omfanget og tidsrommet
- b) dyreartene og andre nødvendige opplysninger om dyra
- c) antallet dyr av hver art
- d) planlagte tiltak for å hindre smitteoverføring.

Dyreansamlinger skal være smittemessig skilt fra permanent dyrehold.

Den ansvarlige for dyreansamlinga skal sikre at dyra følges av ei egenerklæring fra dyreholderen. Dyr fra andre fylker enn der dyreansamlinga foregår, skal [i tillegg](#) følges av en veterinærattest. Egenerklæringa og veterinærattesten skal dokumentere at dyra ikke viser tegn på smittsom sjukdom, og at de ikke kommer fra dyrehold som er pålagt offentlige restriksjoner på grunn av smittsom sjukdom. Dokumentasjonen er gyldig i 7 dager fra utstedelsesdatoen. Dokumentasjonen skal oppbevares hos arrangøren i ett år og legges fram når Mattilsynet ber om det.

Fjerde ledd gjelder ikke for hester, hunder og katter. Det gjelder heller ikke mindre pattedyr og burfugler som holdes som kjæledyr.

§ 11 Nasjonale oppsamlingssentraler

Nasjonale oppsamlingssentraler for dyr fra næringsretta dyrehold skal være skilt fra andre dyrehold. Dyr som skal videre til slakteri, kan oppstalles i oppsamlingssentralen, men ikke samtidig med livdyr.

Den driftsansvarlige for oppsamlingssentralen skal sikre at livdyr fra næringsretta dyrehold følges av en veterinærattest. Attesten skal dokumentere at dyra ikke viser tegn på smittsom sjukdom, og at de ikke kommer fra ei besetning som er pålagt offentlige restriksjoner på grunn av smittsom sjukdom. Veterinærattesten er gyldig i 7 dager fra utstedelsesdatoen.

For øvrig gjelder forskrift 11. august 2015 nr. 958 om omsetning og midlertidig hold av dyr.

§ 12 *Transport av dyr fra næringsretta dyrehold*

Transportøren skal sikre at dyr fra ~~ett~~ næringsretta dyrehold

- a) ikke transporteres tilbake til det dyreholdet de kommer fra eller til andre dyrehold når dyra er lasta på transportmidlet for å transporteres til slakteriet eller er tatt inn på slaktefjøsset
- b) oppstalles eller omlastes under transport på et sted som er skilt fra andre dyr, slik at smitte ikke kan overføres.

Transportmidler, transportrom, kasser, bur, containere og andre gjenstander som brukes ved transport av dyr fra næringsretta dyrehold, skal være lette å reingjøre.

Gjenstandene skal være grundig reingjort og om nødvendig desinfisert før de brukes i ei ny besetning. Ved transport til slakteri gjelder reingjøringskravet når dyra er levert på slakteriet.

Transportøren skal føre journal over alle besøkte næringsretta dyrehold og hvilke dyrehold som samtidig har hatt dyr på samme transportmiddel. Journalen skal føres daglig, oppbevares i ett år og legges fram for Mattilsynet ved behov.

§ 13 *Opprettelse av dyrehelseregioner*

Som ledd i å forebygge spredning av sjukdommer, kan Mattilsynet fastsette forskrifter om å opprette dyrehelseregioner med ulik helse- og sjukdomsstatus.

Kapittel III. Vaksinasjon

§ 14 *Bruk av vaksiner*

Dyr skal ikke vaksineres mot A- og B-sjukdommer. Forbudet mot slik vaksinerings gjelder ikke vaksinasjonene i vedlegg I og påbudte vaksinasjoner etter § 15 dersom Mattilsynet har gitt tillatelse til å bruke vaksinen eller Statens legemiddelverk har gitt markedsføringstillatelse for vaksinen. Forbudet gjelder heller ikke forsøk for å utvikle og teste vaksiner til dyr i virksomheter som har tillatelse til å utføre slike forsøk.

Dyr kan vaksineres mot andre sjukdommer enn A- og B-sjukdommer hvis Mattilsynet har gitt tillatelse til å bruke vaksinen. Vilkåret om brukstillatelse gjelder ikke vaksinasjonene i vedlegg I og II hvis Statens legemiddelverk har gitt markedsføringstillatelse for vaksinen.

Virksomheter eller personer som importerer, omsetter, rekvirerer eller bruker vaksiner, skal dokumentere nødvendige opplysninger om all import, omsetning og bruk. Slike opplysninger skal legges fram når Mattilsynet ber om det.

§ 15 *Påbud om vaksinasjon*

Mattilsynet kan i særskilte tilfeller fatte vedtak med påbud om vaksinasjon mot enhver sjukdom.

Duer som skal delta på utstillinger, i konkurranser eller i treningsflyginger, skal være vaksinert mot paramyxovirusinfeksjon og komme fra besetninger der alle duene er vaksinert mot denne sjukdommen. Veterinærer som er ansvarlig for vaksinasjonen, skal melde fra til Mattilsynet om vaksinasjonen.

Kapittel IV. Inspeksjon, prøvetaking, overvåking og isolasjon

§ 16 *Inspeksjon og prøvetaking*

Mattilsynet og personer på oppdrag fra Mattilsynet kan gjennomføre inspeksjoner, ta prøver av dyr, fôr, gjødsel eller annet og utføre andre undersøkelser i dyreholda når dette er nødvendig for å kunne bekjempe, overvåke og kartlegge sjukdommer, eller for å oppfylle Norges internasjonale forpliktelser. Dette gjelder også i virksomheter som håndterer og bearbeider animalske produkter.

Mattilsynet kan tillate at prøvene kan undersøkes for andre smittestoffer enn de som var den opprinnelige årsaken til at prøvene ble tatt.

Mattilsynet kan pålegge dyreholdere å avlive dyr for å gjennomføre spesielle undersøkelser. Dyreholderen kan også pålegges å sende dyret eller prøver av dyret for å undersøkes videre ved en diagnostisk institusjon.

Dyreholderen skal legge forholdene til rette for at det kan tas prøver av dyra. Nødvendig utstyr for å fange inn og fikserer dyra skal være tilgjengelig, og nødvendig bistand skal ytes.

Resultatene av Mattilsynets undersøkelser skal være tilgjengelige for dyreholderen. Mattilsynet kan foreta undersøkelser hvor resultatene ikke kan knyttes til bestemte dyrehold.

§ 17 Nasjonale overvåkingsprogrammer, isolasjon og undersøkelse

Dyr som kommer fra ei besetning som ikke er overvåka gjennom nasjonale programmer for sjukdommene i vedlegg III, skal ikke flyttes til ei overvåka besetning før dyras smittestatus er undersøkt og Mattilsynet har funnet resultatene fra undersøkelsen tilfredsstillende.

Mens smittestatusen undersøkes, skal dyra isoleres på et sted som på forhånd er godkjent av Mattilsynet. Isolasjonsstedet skal være utforma og plassert slik at smitte ikke spres.

Mattilsynet kan tillate at dyr som kommer fra ei besetning som ikke er overvåka, isoleres sammen med ei besetning som er overvåka. Hele besetninga regnes da for ikke å være overvåka.

Isolasjonsperioden skal ikke vare lenger enn

- a) 6 måneder for storfe og kameldyr
- b) 2 år for sauer og geiter
- c) 2 måneder for svin og hjort
- d) 14 uker for høns, kalkuner, raphøns, vaktler, fasaner, perlehøns og strutsefugler.

Isolasjonsperioden for storfe og kameldyr skal likevel vare til dyra er minst 2 1/2 år gamle.

§ 18 Varslingsplikt som ledd i overvåkinga av TSE og brucellose

Som ledd i overvåkinga av TSE hos storfe, hjort og småfe og av brucellose hos storfe skal dyreholder, praktiserende veterinær eller dyretransportør varsle Mattilsynet i samsvar med henhold til vedlegg IV.

~~Som ledd i overvåkinga av brucellose hos storfe skal dyreholderen eller veterinæren varsle Mattilsynet hvis det i løpet av en periode på 12 måneder er mer enn 2 kyr i besetninga som aborterer fra og med femte drektighetsmåned og fram til 14 dager før forventa kalving~~

Kapittel V. Restriksjoner på flytting av dyr

§ 19 Karenstid for storfe, svin og kameldyr

Når storfe, svin og kameldyr flyttes fra ett dyrehold til et annet, skal dyra følges av ei egenerklæring som bekrefter at alle de følgende vilkåra er oppfylt:

- a) Dyra i avsenderbesetninga har ikke vist tegn på smittsom sjukdom de siste 14 dagene før flytting.
- b) Dyra har oppholdt seg mer enn 30 dager i avsenderbesetninga før flytting, med unntak av dyr som er født i besetninga.
- c) Avsenderbesetninga har i løpet av de siste 14 dagene ikke mottatt klauvdyr fra andre besetninger, fellesbeiter eller dyreansamlinger.

Egenerklæringa skal ikke være eldre enn 7 dager og skal oppbevares i ett år i av mottakerdyreholdet som mottar dyra, og legges fram når Mattilsynet ber om det.

Første og annet ledd gjelder ikke for dyreansamlinger, nasjonale oppsamlingsentraler, flytting til slakteri, flytting til og fra utmarksbeite og fellessetre til hjemmebesetning og flytting til institusjoner for forskning eller diagnostikk.

Første ledd bokstavene b og c gjelder ikke når kameldyr skal flyttes for bedekning hvis dette skjer smittemessig skilt fra andre dyr i besetninga, og dyra som flyttes, følges av en veterinærattest. Attesten skal ikke være eldre enn 7 dager og skal bekrefte at dyra ikke viser tegn på smittsom sjukdom. Attesten skal oppbevares i ett år og legges fram når Mattilsynet ber om det.

Første ledd bokstav c gjelder ikke for

- a) purker innenfor en purkering
- b) svin fra besetninger som de siste 6 månedene har mottatt dyr fra bare ei anna besetning, og hvor dyra transporteres direkte fra avsenderen til mottakeren uten å komme i kontakt med dyr fra andre besetninger.

§ 20 Flytting av dyr fra sirkus og andre særegne dyrehold

Dyr i sirkus skal ikke ha kontakt med dyr utenfor sirkuset. Dyr fra dyreparker og besøksgårder kan bare flyttes henholdsvis til andre dyreparker og besøksgårder.

Utenom framvisningssesongen kan dyr fra sirkus, dyreparker og besøksgårder flyttes til andre oppholdssteder, der de ikke har kontakt med andre dyr. Dette skal meldes til Mattilsynet. Hunder og katter fra sirkus og besøksgårder, og hester fra besøksgårder, kan likevel ha kontakt med andre dyrehold. For hunder og katter fra sirkus gjelder dette bare utenom framvisningssesongen.

Dyr i institusjoner for forskning og diagnostikk kan ikke flyttes tilbake til opprinnelsesbesetninga eller til andre dyrehold. Dette gjelder ikke for

- a) hester
- b) kjæledyr
- c) dyr som er oppstalla under særskilte smittebeskyttelsestiltak.

Lokaler som blir brukt til å oppstalle dyr under særskilte smittebeskyttelsestiltak, skal være godkjent av Mattilsynet. Institusjonene skal ha en smittevernplan for oppstillinga. Smittevernplanen skal legges fram når Mattilsynet ber om det.

Denne paragrafen gjelder ikke flytting av dyr til slakteriet.

§ 21 Klassifiserings- og flyttebestemmelser for å forbygge TSE hos sauer og geiter

Saue- og geitebesetninger skal klassifiseres i samsvar med vedlegg V for å overvåke overførbare spongiforme encefalopatier (TSE).

Sauer og geiter kan ikke flyttes til ei småbesetning som tilhører ei høyere klasse enn den besetninga dyra kommer fra. Avsenderbesetninga må minst være i TSE-klasse 3.

Annet og tredje ledd gjelder ikke dersom det i medhold av § 18 er gitt tillatelse til å isolere småfe sammen med overvåka besetning. I slike tilfeller tilhører hele besetninga den laveste klassa.

§ 22 Flytting av sauer og geiter

Hunndyr av sauer og geiter kan ikke flyttes mellom småbesetninger. Mattilsynet kan likevel tillate slik flytting etter søknad fra mottakeren.

Sauer og geiter kan ikke flyttes

- a) mellom småferegionene som er fastsatt i vedlegg VI
- b) ut av Nordland
- c) ut av området som består av Rogaland og kommunene Sveio og Etne i Hordaland.

Mattilsynet kan likevel tillate at dyr flyttes fra områdene som nevnt i annet ledd til utmarksbeiter. Tillatelsen kan gis for inntil 10 år. Mattilsynet kan også tillate at avlsdyr flyttes over regiongrenser dersom det er nødvendig for å opprettholde bevaringsverdige raser og andre raser med få dyr i en region. Slik avlsbegrunna flytting kan likevel ikke tillates ut av

- a) region 2
- b) Nordland
- c) området som består av Rogaland og kommunene Sveio og Etne i Hordaland.

~~Hunddyr av sauer og geiter kan ikke flyttes mellom småfebesetninger. Mattilsynet kan likevel tillate slik flytting etter søknad fra mottakeren.~~

§ 23 Dokumentasjon ved flytting av sauer og geiter

Når sauer og geiter flyttes til ei anna eller ny småfebesetning, skal dyreholderen sende med ei egenerklæring som bekrefter at avsenderbesetninga minst er i TSE-klasse 3. Egenerklæringa skal også bekrefte at det ikke er mistanke om klassisk skrapesjuka, paratuberkulose, mædi, CAE eller fotråte i avsenderbesetninga. Egenerklæringer som gjelder geiter skal også bekrefte at det ikke er mistanke om byllesjuka i avsenderbesetninga.

Når geiter flyttes til ei anna eller ny småfebesetning, skal dyreholderen sende med en attest fra en veterinær som har undersøkt dyra i avsenderbesetninga. Attesten skal bekrefte at dyra som flyttes, ikke har symptomer på smittsomme dyresjukdommer. Attesten skal også bekrefte at krava i vedlegg VII er oppfylt.

Annet ledd gjelder også når sauer flyttes over fylkesgrenser til ei anna eller ny småfebesetning. Annet ledd gjelder likevel ikke for sauer som flyttes mellom Oslo og Akershus og mellom Rogaland og kommunene Sveio eller Etne i Hordaland.

Egenerklæringa etter første ledd og veterinærattestene etter annet og tredje ledd skal ikke være eldre enn 7 dager når dyra flyttes. Dokumenta skal oppbevares i mottakerbesetninga i 5 år og legges fram når Mattilsynet ber om det.

§ 24 Unntak for sauer og geiter

§ 21 annet ledd, § 22 og § 23 gjelder ikke når dyr flyttes

- a) til slakterier
- b) til dyreklinikker
- c) fra sted til sted i sirkus
- d) til institusjoner for forskning og diagnostikk med lokaler godkjent etter § 20.

§ 22 og § 23 gjelder ikke når dyr flyttes til avlsstasjoner.

§ 22 første ledd og § 23 gjelder ikke lam og kje som oppdrettes for å slaktes før de er 8 måneder, og holdes skilt fra andre småfebesetninger etter flytting.

~~sauer og geiter som flyttes til dyreansamlinger i samme fylke~~

§ 25 Unntak for registrerte livdyrsamarbeid for sauer og geiter

§ 22 første ledd og § 23 gjelder ikke når sauer og geiter flyttes innfor et registrert livdyrsamarbeid. Livdyr kan bare flyttes ut av livdyrsamarbeidet hvis alle besetningene i samarbeidet oppfyller krava i § 23.

Første ledd gjelder bare hvis

- a) livdyrsamarbeidet ikke består av flere enn fire dyreholdere
- b) samarbeidsavtalen er skriftlig
- c) det følgende er registrert hos Mattilsynet før dyra flyttes:
  - 1. samarbeidsavtalen
  - 2. identiteten til alle dyreholda i samarbeidet
  - 3. ei egenerklæring som bekrefter at krav som tilsvarer krava i § 23 første ledd er oppfylt
- d) besetningene ikke deltar i flere enn ett livdyrsamarbeid
- e) livdyrsamarbeidet ikke krysser fylkesgrenser. Dette vilkåret gjelder ikke grensa mellom Oslo fylke og Akershus fylke og mellom Rogaland fylke og kommunene Sveio og Etne i Hordaland.

Registreringa i annet ledd bokstav c er gyldig for 2 år av gangen.

§ 26 Dokumentasjon ved flytting av fjørfe og rugeegg

En dyreholder som kjøper, selger, mottar eller gir bort fjørfe eller rugeegg, skal føre en journal som viser

- a) navn og adresser til avsendere og mottakere
- b) når og hvor mange dyr eller rugeegg som ble flytta

Opplysningene skal oppbevares i minst 2 år og legges fram når Mattilsynet ber om det.

Kapittel VI. Innførsel fra EØS-området og fra tredjeland

§ 27 Innførsel av levende dyr og smitteførende materiale

Dyr kan bare innføres hvis innførselen er regulert i og tillatt etter særskilte forskrifter gitt med hjemmel i matloven med hensyn på dyrehelse. Det samme gjelder materiale som kan føre med seg smittsom dyresjukdom.

§ 28 Innførsel av patogener

Det er forbudt å innføre patogener til Norge fra EØS-området og fra tredjeland. Mattilsynet kan tillate innførsel av patogener i forbindelse med diagnostikk, forskning, produksjon av vaksiner og særskilte studier eller analyser, forutsatt at det ikke strir mot EØS-avtalen eller Norges øvrige internasjonale forpliktelser.

§ 29 Innførsel av landbruksutstyr

Landbruksmaskiner, -redskaper, -utstyr og innredning som innføres brukt til Norge fra EØS-området og fra tredjeland, må følges av en attest fra offentlig veterinær om at gjenstanden er grundig mekanisk reingjort, vasket og desinfisert med et desinfeksjonsmiddel som er godkjent i avsenderlandet. Attesten skal oppbevares i tre år, og legges fram når Mattilsynet ber om det.

§ 30 Innførsel til Svalbard

Det er forbudt å innføre levende pattedyr og fugler til Svalbard. Dette gjelder ikke

- a) burfugl, kanin, marsvin og hamster smågnager fra Norge og Sverige og burfugl fra Finland som kan tas med uten veterinærattest
- b) matproduserende dyr som er nødvendig for å opprettholde husdyrholdet i russiske bosetninger på Svalbard

Mattilsynet kan likevel gi tillatelse til innførsel av hunder til Svalbard.

Nytt kapittel VII skal ha følgende overskrift:

Kapittel VII. Generelt om tiltak mot sjukdommer

Gjeldende § 17 skal være ny § 31.

Ny § 31 første ledd nummer 5 skal lyde:

5. Dersom tungtveiende hensyn gjør det nødvendig kan det på nærmere bestemte vilkår som unntak fra forbuda i nummer 1 til 3 gis særskilt tillatelse til at
  - a) dyr av arter som ikke er mottakelige for den aktuelle sjukdommen føres ut av dyreholdet
  - b) egg og melk transporteres ut av dyreholdet til nærmeste sted der den kan destrueres eller behandles
  - c) personer og kjøretøy kan forflyttes til og fra dyreholdet.

Gjeldende § 18 skal være ny § 32.

Gjeldende § 19 skal være ny § 33.

Ny § 34 skal lyde:

§ 34 Andre sjukdommer

Mattilsynet kan gjennomføre de tiltakene og fatte de vedtakene som er nødvendige for å forebygge, begrense og bekjempe sjukdommer hos dyr som

- a) kan medføre fare for død eller alvorlig helseskade hos mennesker
- b) kan føre til at et større antall dyr blir utsatt for sjukdom
- c) kan utløse store økonomiske tap for samfunnet
- d) kan gi andre vesentlige samfunnsmessige konsekvenser
- e) antas ikke å forekomme i Norge
- f) har uvanlig utbredelse
- g) svekker dyrets helsetilstand på uvanlig måte eller i uvanlig høy grad

Gjeldende § 20 skal være ny § 35 og skal lyde:

§ 35 Opprettelse av soner

Som ledd i bekjempelse av sjukdommer, kan Mattilsynet gi forskrift om opprettelse av soner, *herunder midlertidige kontrollsoner, risikosoner og observasjonssoner.*

Nytt kapittel VIII skal ha følgende overskrift:

Kapittel VIII. Spesielle tiltak mot visse A- og B-sjukdommer

Gjeldende § 21 skal være ny § 36.

Ny § 36 første ledd første punktum skal lyde:

Ved mistanke om eller tilfelle av miltbrann, gjelder bestemmelsene i § 31.

Gjeldende § 22 skal være ny § 37.

Ny § 37 første punktum skal lyde:

Ved mistanke om eller tilfelle av afrikansk hestepest, gjelder bestemmelsene i § 31.

§ 23, § 24 og § 25 skal oppheves.

Nytt kapittel IX skal ha følgende overskrift:

Kapittel IX. Tiltak i soner

Gjeldende § 26 skal være ny § 38 og skal lyde:

§ 38. Tiltak i risikosone

Når det etter § 35 er opprettet risikosone som ledd i bekjempelse av munn- og klauvsjuka, klassisk svinepest, afrikansk svinepest, epizootic hemorrhagic disease of deer, kvegpest, lumpy skin disease, ondartet smittsom griselammelse, peste des petits ruminants, Rift Valley Fever, sauekopper, geitekopper, smittsomt blæreutslett hos gris eller vesikulær stomatitt, gjelder følgende:

- 1) Levende eller døde dyr, animalske produkter eller avfall fra levende eller døde dyr, kjøretøy, redskaper eller annet materiale fra husdyrmiljø skal ikke føres ut av eller inn i sonen eller ut av eller inn i dyrehold innenfor sonen.
- 2) Innenfor sonen er det forbudt å:
  - a) avholde markeder, dyreskuer, sirkus, utstillinger eller andre samlinger av dyr av noe slag
  - b) la husdyr gå på beite
  - c) la hunder og katter gå løse utendørs, og
  - d) la personer med tilknytning til husdyrmiljø besøke dyrehold hvor det er dyr av arter som er mottakelige for sjukdommen.

Innenfor risikosone opprettet etter § 35 som ledd i bekjempelse av munn- og klauvsjuka er i tillegg følgende aktiviteter forbudt:

- 1) ervervsmessig naturlig bedekning av dyr av mottakelige arter
- 2) inseminering av og innsamling av egg og embryoer fra dyr av mottakelige arter.

Mattilsynet kan på nærmere fastsatte vilkår, som unntak fra forbudet i første ledd nr.

- 1) når det er opprettet risikosone som ledd i bekjempelse av munn- og klauvsjuka, tillate transport av dyr under tilsyn av Mattilsynet direkte til nødslakting på slakteri.

Når det etter § 35 er opprettet en risikosone som ledd i bekjempelse av munn- og klauvsjuka, kan Mattilsynet som ledd i bekjempelsen gi forskrift om utvidelse av forbudene i første og annet ledd slik at de blant annet omfatter:

- 1) transittforsendelse av alle dyrearter gjennom sonen,
- 2) arrangementer der personer med mulig kontakt med dyr av mottakelige arter samles,
- 3) inseminering og innsamling av egg og embryoer fra dyr av arter som ikke er mottakelige for munn- og klauvsjuka,
- 5) flytting av transportmidler som er konstruert for dyretransport,
- 6) hjemmeslakting av dyr av mottakelige arter til privat forbruk,
- 7) transport av fôr, høy og halm.

Innenfor risikosone opprettet etter § 35 som ledd i bekjempelse av afrikansk hestepest, skal dyr av hestefamilien ikke føres bort fra det dyreholdet de befinner seg på.

Innenfor risikosone opprettet etter § 35 som ledd i bekjempelse av Newcastle disease, er det forbudt å

- 1) transportere fjørfe
- 2) flytte fjørfe og rugeegg fra det dyreholdet det/de befinner seg på
- 3) fjerne eller spre brukt strø eller fjørfeeggjødning
- 4) avholde markeder, dyreskuer, utstillinger eller annen samling av fjørfe eller andre fugler.

Når det etter § 35 er opprettet risikosone som ledd i bekjempelse av sykdom nevnt i første, femte eller sjette ledd, skal alle dyrehold innenfor sonen hvor det holdes dyr av arter som er mottakelige for sykdommen, snarest rapporteres til Mattilsynet. Dyreholder er ansvarlig for rapporteringen.

Gjeldende § 27 skal være ny § 39 og skal lyde:

§ 39. Tiltak i observasjonssone

Når det etter § 35 er opprettet observasjonssone som ledd i bekjempelse av munn- og klauvsjuka, afrikansk svinepest, klassisk svinepest, epizootic hemorrhagic disease of deer, kvegpest, lumpy skin disease, ondartet smittsom griselammelse, peste des petits ruminants, Rift Valley Fever, sauekopper, geitekopper, smittsomt blæreutslett hos gris eller vesikulær stomatitt, gjelder følgende:

- 1) Transportmidler som har vært brukt til å transportere husdyr eller mulig smittefarlig materiale (gjødning, fôr m.m.), skal ikke føres ut av sonen.
- 2) Innenfor sonen er det forbudt å:
  - a) transportere dyr av arter som er mottakelige for sykdommen
  - b) føre dyr av arter som er mottakelige for sykdommen ut av eller inn i dyrehold i sonen. Er sonen opprettet som ledd i bekjempelse av klassisk svinepest, er det også forbudt å føre andre dyr enn svin ut av eller inn i dyrehold i sonen de første 7 dagene etter at sonen ble etablert
  - c) avholde markeder, dyreskuer, sirkus, utstillinger eller andre samlinger av dyr som er mottakelige for sykdommen
  - d) la personer med tilknytning til husdyrmiljø besøke dyrehold hvor det er dyr av arter som er mottakelig for sykdommen.

Når det etter § 35 er opprettet observasjonssone som ledd i bekjempelse av munn- og klauvsjuka, kan Mattilsynet som unntak fra forbudet i første ledd nummer 2 bokstav b og på nærmere fastsatte vilkår, tillate transport av dyr under tilsyn av Mattilsynet direkte til slakting på slakteri.

Innenfor observasjonssone opprettet etter § 35 som ledd i bekjempelse av afrikansk hestepest, skal dyr av hestefamilien ikke føres bort fra det dyreholdet de befinner seg på.

Når det etter § 35 er opprettet observasjonssone som ledd i bekjempelse av Newcastle disease, gjelder følgende:

- 1) Fjørfe, rugeegg, brukt strø og gjødsel skal ikke føres ut av sonen.
- 2) Innenfor sonen er det forbudt å transportere fjørfe og å avholde markeder, dyreskuer, utstillinger eller annen samling av fjørfe eller andre fugler.

Når det etter § 35 er opprettet observasjonssone som ledd i bekjempelse av sjukdom nevnt i første, tredje eller fjerde ledd, skal alle dyrehold innenfor sonen hvor det holdes dyr som er mottakelige for sjukdommen snarest rapporteres til Mattilsynet. Dyreholder er ansvarlig for rapporteringen.

Ny § 40 skal lyde:

§ 40 Tiltak i midlertidig kontrollsoner

Når det etter § 35 er opprettet en midlertidig kontrollsoner som ledd i bekjempelse av munn- og klauvsjuka gjelder § 31 første ledd nummer 1 til 3.

Nytt kapittel X skal lyde:

Kapittel X. Avsluttende bestemmelser

§ 41 Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og kan fatte nødvendige enkeltvedtak etter matloven § 23 for å oppnå etterlevelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet kan også fatte enkeltvedtak etter matloven § 24, § 25 og § 26.

§ 42 Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 43 Straff

Overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskriften eller enkeltvedtak gitt i medhold av forskriften, er straffbart i henhold til matloven § 28 og dyrehelsepersonelloven § 37.

§ 44 Ikrafttredelse

Denne forskrifta trer i kraft 1. august 2002.
§ 7 annet ledd trer ikke i kraft før 1. januar 2018.

Vedlegga til forskrifta skal lyde:

VEDLEGG I. VAKSINASJONER UNNTATT FRA FORBUDET I § 14 FØRSTE LEDD FØRSTE PUNKTUM

- a) Hund kan vaksineres mot rabies, leptospirose og valpesjuka.
- b) Katt og ilder kan vaksineres mot rabies.
- c) Mink kan vaksineres mot virusenteritt.
- d) Pelsdyr kan vaksineres mot valpesjuka og ringorm.
- e) Storfe kan vaksineres mot ringorm.
- f) Svin kan vaksineres mot nekrotiserende enteritt.
- g) Duer kan vaksineres mot paramyxovirusinfeksjon.

VEDLEGG II VAKSINASJONER UNNTATT FRA KRAVET OM BRUKSTILLATELSE I § 14 ANNET LEDD FØRSTE PUNKTUM

- a) **Hest** kan vaksineres mot

1. hesteinfluensa
  2. rhinopneumonitt (virusabort)
  3. Cl. Botulinum, tetanus og andre Clostridieinfeksjoner.
- b) **Storfe** kan vaksineres mot
1. rotavirusinfeksjon
  2. smittsom diare (coronavirusinfeksjon)
  3. parainflusavirus
  4. bovint RS-virus (BRSV)
  5. pasturellainfeksjon
  6. clostridieinfeksjoner
  7. E.coliinfeksjon.
- c) **Sau og geit** kan vaksineres mot
1. pasteurella
  2. clostridieinfeksjoner.
- d) **Svin** kan vaksineres mot
1. circovirusinfeksjon
  2. parvovirusinfeksjoner
  3. pasteurellainfeksjon
  4. mycoplasma
  5. haemophilus parasuis (Glässers sykdom)
  6. erysipelothrix rhusiopathiae (rødsjuka)
  7. E. coliinfeksjon
  8. nysesjuka
  9. Actinobacillus pleuropneumoniae
  10. Tarmadenomatose (Lawsonis intracellularis-infeksjon).
- e) **Katt** kan vaksineres mot
1. klamydiainfeksjoner
  2. parvovirusinfeksjoner
  3. calicivirus, rhinotrakeitt (herpesvirus)
  4. Feline leukemia virus (FeLV)
  5. infeksiøs peritonittvirus (coronavirus).
- f) **Hund** kan vaksineres mot
1. parvovirusinfeksjoner
  2. parainflusavirus (kennelhoste)
  3. lever- og hjernebetennelse (Hepatitis Contagiosa Canis).
- g) **Fjørfe** kan vaksineres mot
1. aviær infeksiøs anemi (CIA-virus, Blåvingesjuka)
  2. smittsom hønselammelse (Marek`s disease)
  3. infeksiøs bursitt (Gumboro)
  4. smittsom hjerne- og ryggmargbetennelse aviær encefalomyelitt (AE)
  5. koksidiøse
  6. Erysipelothrix rhusiopathiae (rødsjukaebakterien hos kalkun).

- h) **Mink** kan vaksineres mot
1. clostridieinfeksjoner (botulisme type C)
  2. hemorragisk pneumoni (*Pseudomonas aeruginosa*).

VEDLEGG III. NASJONALE OVERVÅKINGSPROGRAMMER ETTER § 17

- a) Paratuberkulose og bovin virusdiare (BVD) hos storfe
- b) Skrapesjuka hos sau og geit
- c) Mædi hos sau
- d) Porcint respiratorisk og reproduksjonssyndrom (PRRS), svineinfluensa og smittsom gastroenteritt/transmissible gastroenteritis (TGE) hos svin
- e) Paratuberkulose hos kameldyr
- f) Tuberkulose hos hjort
- g) Infeksiøs laryngotrakeitt (ILT) hos høns, kalkun, raphøns, fasaner, vaktler og perlehøns
- h) Aviaer rhinotrakeitt (ART) hos kalkun, perlehøns, fasaner og strutsefugl

VEDLEGG IV. VARSLINGSPLIKT SOM LEDD I OVERVÅKINGA AV TSE OG BRUCELLOSE ETTER § 18

- a) Dyreholderen og dyretransportøren skal snarest varsle Mattilsynet om
  1. levende, avliva eller døde storfe, hjort eller småfe som viser eller har vist nevrologiske eller atferdsmessige forstyrrelser eller en gradvis forringelse av den generelle helsetilstanden som følge av forstyrrelser i sentralnervesystemet. Varslingsplikta gjelder ikke når kliniske undersøkelser, reaksjon på behandling, undersøkelser etter slaktning eller laboratorieanalyser før eller etter slaktning tilsier at TSE kan utelukkes som årsak.
  2. storfe eldre enn 48 måneder, hjort eldre enn 12 måneder og småfe eldre enn 18 måneder, som har dødd eller blitt avliva. Varslingsplikta gjelder ikke dyr som har blitt slakta for humant konsum. Varselet kan også gis til veterinæren som tar prøver etter avtale med Mattilsynet.
- b) Dyreholderen skal varsle slakteriet seinest tre arbeidsdager før storfe, hjort og småfe som er innført fra utlandet, sendes til slakteri.
- c) Slakteriet skal på forhånd ha underretta Mattilsynet om at dyr som nevnt i bokstav a nummer 2, skal slaktes.
- d) Dyreholderen eller veterinæren skal varsle Mattilsynet hvis det i løpet av en periode på 12 måneder er mer enn 2 kyr i besetninga som aborterer fra og med femte drektighetsmåned og fram til 14 dager før forventta kalving.

VEDLEGG V. TSE-KLASSER FOR SAU OG GEIT ETTER § 21

Hver saue- og geitebesetning tilhører én av de følgende TSE-klassene med utgangspunkt i det nasjonale overvåkingsprogrammet for overførbare spongiforme encefalopatier (TSE), herunder varslingsplikta i §18, jamfør § 17:

TSE-klasse 1

Besetninga har ikke vært overvåka for TSE, eller den har vært overvåka i en kortere periode enn 2 år uten at TSE, med unntak av skrapesjuka Nor98, er påvist.

TSE-klasse 2

Besetninga har vært overvåka for TSE i mer enn 2 år uten at TSE, med unntak av skrapesjuka Nor98 er påvist.

TSE-klasse 3

Besetninga har vært overvåka for TSE i mer enn 3 år uten at TSE, med unntak av skrapesjuka Nor98 er påvist.

TSE-klasse 4

Besetninga oppfyller vilkåra som stilles for å ha status kontrollerbar risiko for å ha klassisk skrapesjuka i TSE-forskriften § 2, jf. forordning (EF) nr. 999/2001 vedlegg VIII, kapittel A, del A. Dyreholder må søke Mattilsynet om å komme i denne klassa.

TSE-klasse 5

Besetninga oppfyller vilkåra som stilles for å ha status neglisjerbar risiko for å ha klassisk skrapesjuka i TSE-forskriften § 2, jf. forordning (EF) nr. 999/2001 vedlegg VIII, kapittel A, del A. Dyreholder må søke Mattilsynet om å komme i denne klassa.

Andre vilkår

Nyetablerte besetninger tilhører samme TSE-klasse som opprinnelsesbesetninga, men tilhører i utgangspunktet ikke ei høyere klasse enn TSE-klasse 3. Hvis dyr hentes fra flere besetninger, tilhører den nyetablerte besetninga samme TSE-klasse som den lavest klassifiserte opprinnelsesbesetninga.

VEDLEGG VI. REGIONER FOR FLYTTING AV SAUER OG GEITER ETTER § 22

1. Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal
- ~~1-2.~~ Sogn og Fjordane og Hordaland, unntatt Sveio kommune og Etne kommune
- ~~2-3.~~ Sveio kommune,- Etne kommune, Rogaland, Vest-Agder og Aust-Agder
- ~~3-4.~~ Telemark, Vestfold, Buskerud, Oppland, Hedmark, Oslo, Akershus og Østfold

VEDLEGG VII – KRAV TIL TESTING AV SAUER OG GEITER ETTER § 23

Deltakere i registrert livdyrsamarbeid etter § 25 ses på som ei besetning.

- A. **Lentivirustesting** av besetninger med sau og geit er foretatt med negativt resultat under følgende forutsetninger:
1. Prøveresultat fra tankmelk og samleprøver av individuelle melkeprøver, skal ikke være eldre enn 12 måneder, og resultat fra blodprøver skal ikke være eldre enn 36 måneder. Fra sau skal det tas individuelle blodprøver. Prøveuttaket skal være representativt for besetninga, jf. tabell nedenfor.
  2. Det skal ikke være tatt inn livdyr de siste 12 måneder før prøveuttaket. Kravet kan frafalles dersom avsenderbesetninga kun har mottatt dyr fra besetninger som er testa for lentivirus i henhold til punkt A.1.

Blodprøver av sau og geit for undersøkelse av antistoffer mot lentivirus, skal være tatt ut i samsvar med følgende tabell:

Antall vinterfôra dyr i besetninga	Antall prøver per besetning
Inntil 30	Alle over 1 år
30-100	30
100-200	35

Antall vinterføra dyr i besetninga	Antall prøver per besetning
Mer enn 200	40

For at tankmelk- eller samleprøve av individuelle melkeprøver skal kunne erstatte individuelle blodprøver hos geit, må besetninga bestå av minst 10 dyr over 12 måneders alder og minst 80 % av de voksne dyra må være representert i prøveuttaket.

B. **Paratuberkulose testing** av avsenderbesetninger med geit og med kombinert sau og geit fra fylka Møre- og Romsdal, Hordaland, Sogn og Fjordane, Rogaland, Buskerud og Telemark er foretatt med negativt resultat under følgende forutsetninger:

1. Blodprøver fra alle geiter i besetninga over 1,5 år skal være testa serologisk (~~blodprøver~~) med negativt resultat. Prøveresultata skal ikke være eldre enn 36 måneder. Tankmelk kan brukes i stedet for individuelle blodprøver dersom det gir like sikre prøveresultater.
2. Dersom avsenderbesetninga har kjøpt inn livdyr av geit eller besetninga har hatt annen kontakt med geiter fra ei besetning med ukjent paratuberkulosestatus, skal prøveuttaket foretas tidligst 3 år etter siste livdyrkjøp eller kontakt. Dette kravet kan frafalles dersom avsenderbesetninga bare har kjøpt inn dyr eller hatt kontakt med dyr fra besetninger som er testa for paratuberkulose i henhold til punkt B. 1, eller kommer fra andre fylker enn de som er nevnt i pkt B.

II

Forskrift 28. juli 1987 nr. 656 om forbod mot å føra/flytta levande sau frå Time kommune i Rogaland fylke til andre områder av fylket skal oppheves.

III

Forskrift 31. august 1988 nr. 744 om forbud mot innførsel av dyr til Svalbard skal oppheves.

IV

I forskrift 2. juli 1991 nr. 507 om forbud mot innførsel av dyr og smitteførende gjenstander skal det gjøres følgende endringer:

Tittelen skal lyde:

Forskrift om forbud *mot smitteførende* gjenstander

EØS-henvisningen skal lyde:

§ 1 skal lyde:

§ 1 Formål

Formålet med denne forskriften er å sikre dyrehelsa ved å forebygge spredning av smittsomme sykdommer ved forbud mot innførsel av produkter.

§ 2 skal lyde:

§ 2 Virkeområde

Denne forskriften gjelder forbud mot innførsel av varer som kan føre med seg smittsomme dyresykdommer.

Forskriften gjelder ikke forbud mot innførsel av produkter som reguleres i forskrift (dato) om tiltak mot sjukdommer og zoonotiske agens hos dyr og i særfor skrifter om innførsel og utførsel.

Definisjonen av «produkter» i § 3 skal lyde:

Produkter:

- Animalske råstoffer til fremstilling av fôrvarer, eller farmasøytiske eller tekniske preparater
- blod og blodprodukter av animalsk opprinnelse
- *biologiske* produkter av animalsk opprinnelse, bl.a. bakterier, virus, prøver av blod, sera, celler, vev, animalske proteiner mv. til laboratoriebruk
- *emballasje* som har vært brukt *til varer* som nevnt i dette avsnitt
- andre varer som Mattilsynet bestemmer

§ 4 skal lyde:

§ 4 Forbud

Det er forbudt å innføre fra utlandet varer som kan føre med seg smittsom dyresykdom.

§ 5 annet ledd første punktum skal lyde:

Matvarer av animalsk opprinnelse som skal leveres direkte til fartøyer i utenriksfart eller til installasjoner i internasjonalt farvann, kan føres i transitt gjennom Norge.

§ 8 nummer 3 skal oppheves.

§ 8 nummer 4 skal oppheves.

§ 8 nummer 8 skal lyde:

Produkter som ikke er handelsvarer fra godkjente tredjeland (konserver til eget bruk, mindre enn 1 kg)

§ 8 nummer 9 skal oppheves

§ 11 første ledd skal lyde:

Mattilsynet kan fatte vedtak om *beslagleggelse*, *destruering* eller utvisning av *varer* som forsøkes innført i strid med forskriften.

V

Forskrift 16. juli 1992 nr. 559 om forbud mot å føre/flytte levende småfe fra Rogaland fylke til andre områder av landet skal oppheves.

VI

Forskrift 4. desember 1992 nr. 1238 om forebygging, begrensning og utrydding av sjukdommer hos dyr (husdyr, vilt) på Svalbard skal oppheves.

VII

Forskrift 17. mars 1998 nr. 284 om soner for å hindre spredning av sjukdommer hos småfe i Sogn og Fjordane, Nordland og Troms skal oppheves.

VII

Forskrift 20. desember 1999 nr. 1310 om vaksinasjon av husdyr og vilt skal oppheves.

IX

I forskrift 3. september 2002 nr. 970 om merking og registrering av lamadyr og oppdrettshjort skal det gjøres følgende endringer:

§ 13 skal oppheves.

§ 14 skal lyde:

§ 14. Oppbevaring av driftsenhetsregister

Driftsenhetsregister skal oppbevares av dyreholder i minimum 10 år og kunne fremvises for Mattilsynet på anmodning. Plikten til å oppbevare driftsenhetsregister gjelder selv om dyreholdet opphører.

X

Forskrift 30. oktober 2002 nr. 1193 om soner for å hindre spredning av sjukdommer hos småfe i Hordaland og Rogaland skal oppheves.

XI

I forskrift 30. november 2005 nr. 1356 om merking, registrering og rapportering av småfe skal det gjøres følgende endringer:

§ 9 skal oppheves.

§ 10 skal lyde:

§ 10. Oppbevaring av dyreholdjournal

Dyreholdjournal skal oppbevares av dyreholder i minimum 10 år og kunne fremvises for Mattilsynet på anmodning. Plikten til å oppbevare dyreholdjournal gjelder selv om dyreholdet opphører.

XII

I forskrift 9. juli 2010 nr. 1131 om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv. skal det gjøres følgende endring:

§ 21 skal oppheves.

XIII

I forskrift 10. mai 2011 nr. 482 om sporbarhet av svin skal det gjøres følgende endring:

§ 15 skal oppheves.

XIV

Denne endringsforskrifta trer i kraft **straks**.